No. 1596 Zaterdag 1 Augustus 1914. 31ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.

BUREAU VAN DIT BLAD
Waterkant No 4, Overzijde.
DRUKKER. B. L. BOGAERS.

Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50: voor elken regel meer 7½ cts.

Venezuela

EN DE

Nederlandsch West-Indien.

Onder de Rubriek *Commerce* heeft *La Gazette de Hollande* van 1 Juli het volgende hoogst merkwaardig artikel, dat wij hier voor onze lezers vertalen willen.

„Onder de landen van Centraal Amerika en het Noordelijk gedeelte van Zuid-Amerika, waarmede wij in handelsbetrekking staan, neemt beslist Venezuela een voorname plaats in.

Het getal booten, die Curaçao en Paramaribo verbinden met La Guaira en de overige Venezolaansche havens, is zeer talrijk.

Daarenboven doen de schepen van een groote stoomvaartmaatschappij te Amsterdam, de K. W. I. M. deze havens geregeld aan, lossen er Hollandsche voortbrengselen en laden cacao, suiker, tabak, etc. met bestemming voor Europa.

In een brochure „La situation actuelle du Venezuela, La prospérité economique et financière, Les ressources et son avenir" uitgegeven door de Belgische Vereeniging van Studie en Ontwikkeling, geeft de Heer N. KLEP VERREYT, Consul der Ver. St. van Venezuela te Brussel, eenige bizonderheden, welke ongetwijfeld **aan tal onzer lezers welkom zullen** zijn. Wij nemen er eenige passages uit over:

Venezuela is een der grootste Staten van het Amerikaansche Vasteland. Met zijn 1.020.400 vierkante Kilometers beslaat het een oppervlakte zoo groot als Frankrijk, Groot Brittannië, België, Holland, Denemarken, Luxemburg en Zwitserland te samen, het heeft derhalve een uitgestrektheid van meer dan 34 maal het Belgisch grondgebied.

In het Noordelijk gedeelte van Zuid Amerika gelegen, op 13 dagen stoomens van de voornaamste Europeesche havens in het Westen, is Venezuela feitelijk de Zuid Amerikaansche Staat, welke het dichtst bij ons Vasteland ligt. Het is ook een der landen, dat geregeld door de voornaamste stoomvaartlijnen worden aangedaan.

De Venezolaansche havens worden met twee- en driewekelijksche diensten door acht verschillende stoomvaartmaatschappijen bezocht.

Deze lijnen zijn de volgende:

De Fransche Compagnie Générale Transatlantique van Hâvre, St. Nazaire (Nantes), Bordeaux, Santander en La Corogne; de Engelsche Royal Mail Steam Packet Compagny van Southampton, en de Harrison en Leyland lines van Liverpool; de Duitsche Hamburg-Amerika-Lijn van Hamburg; de Hollandsche Koninklijke West Indische Maildienst van Amsterdam; de Spaansche Compañia Traslantica de Barcelona; de Italiaansche La Veloce van Genua; en de Amerikaansche „Red D" van New-York.

Daarenboven onderhoudt nog een nationale vereeniging „Fluvial y Costanera" een wekelijkschen dienst tusschen verschillende Venezolaansche havens.

Op het oogenblik is in studie de opening van een nieuwe lijn, welke Venezuela onmiddellijk in snelle verbinding brengt met New-Orleans, een der voornaamste Amerikaansche havens.

De kustlengte van Venezuela bedraagt 3020 K. M. en het beschikt over elf havens, waarvan de meesten met het oog op de opening van het Panamakanaal, op zeer breede schaal hoogst modern zullen worden ingericht. Er bestaan derhalve gegronde verwachtingen, vooral daar het land zelf over een stroomgebied beschikt van ± 4000 KM. bevaarbare verkeerswegen, die toegankelijk zijn ook voor groote zeeschepen.

Het Noordelijk gedeelte van Venezuela vindt zijn bestaansbronnen hoofdzakelijk in den landbouw.

Deze uitgestrekte, hoogst vruchtbare streken zijn geschikt voor alle mogelijke landbouwproducten, die in de andere Amerikaansche Staten slechts als een geheele bizonderheid gelden.

De voornaamste artikelen worden ook bestemd voor den uitvoer, welke ieder jaar belangrijk toeneemt. Deze producten zijn: koffie, cacao, suiker, katoen, tabak, groenten en vruchten.

De rijkdom aan bosschen is in Venezuela onuitputtelijk, de middelen van exploitatie zijn gemakkelijk, zoodat de houtindustrie in de toekomst zonder eenigen twijfel een hooge vlucht zal nemen.

Ofschoon de inkomsten door cultuur verkregen het meest vast staan en van het grootste belang zijn voor Venezuela, is toch ook de rijkdom, welke het onder zijn bodem verborgen houdt, niet te versmaden.

Goud en zilver komen er zeer veel voor. De goudmijnen bevinden zich in den Staat Yuruari in de nabijheid der stad Guasipati. Om eenig denkbeeld te geven van de groote belangrijkheid van dit goudland zal het voldoende zijn er op te wijzen, dat de exploitatie, welke toebehoort aan de Callao Gold Mining Compagny en die begon te werken met een kapitaal van 240.000 francs reeds over de 140 millioen francs heeft opgebracht.

Ten gevolge van een onderzoekingstocht, ingesteld door den bekwamen Franschen ingenieur ADRIEN BRALY, waarvan een rapport verscheen, zullen er nog wel meerdere goudstreken ontdekt en geëxploiteerd worden in dit rijk goudhoudend land. De ontdekking in de nabijheid van Callao gedaan, nu zoowat een jaar geleden, van mijn *Salva la Patria*, uit welke mijn binnen een paar maanden meer dan twee millioen aan goud werd gehaald, bevestigt dit vermoeden.

Systematische mijnbouw werd er nog niet toegepast, alle ontdekkingen werden overgelaten aan toevallige goudzoekers. Het is allernoodzakelijkst, dat in de goudstreek het goudzoeken systematisch worde ondernomen en geregeld.

Yuruari is het mijnland bij uitstek, maar het lijdt en zeer moeilijk bestaan door de buitengewoon hooge onkosten van het bedrijf en het verkeer. De uitgaven voor de beweegkracht en het transport drukken zwaar op de waarde der inkomsten.

Het Gouvernement heeft besloten den 24n Juli 1913, een karreweg aan te leggen, die Callao met San Felix verbindt. Dit gelukkig besluit zal grootelijks de exploitatie der mijnen bevorderen, maar eigenlijk is een snelle ontwikkeling alleen praktisch en afdoende te verkrijgen door den aanleg van een electrischen spoor, of het openen van een gewoon treinvervoer, waardoor Yuruari in snelle verbinding komt met een der havens van de Orinoco; en dan als toegift zorge men nog voor het overbrengen van beweegkracht over lange afstanden.

Met deze beweegkracht en meer modern transport zou de mijnbouw heel wat betere resultaten geven en zouden nieuwe terreinen, welke nu nog niet ontgonnen zijn, spoedig tot nieuwe bloeiende mijncentra worden.

Ook de mindere mineralen treft men er in overvloed aan; zooals: koper, tin, lood, zink, staal, ijzer, magnesium, etc. Asphalt wordt op groote schaal uitgevoerd, bijna 100.000 ton per jaar. Asphalt wijst altijd op de nabijheid van petroleum.

Ook steengroeven, graniet en marmer worden er rijkelijk gevonden.

Men wijst u talrijke schachten met porceleinaarde en zwavel, en spreekt van zwavelbronnen en heete baden met buitengewoon hooge temperatuur.

Maar er blijft nog zeer veel te onderzoeken, met een goede en werkzame groep onderzoekers zou men zeer zeker tot zeer belangrijke ontdekkingen komen, die de exploitatie dubbel en dwars zouden vergoeden. Als een gelukkig bewijs hiervoor behoef ik slechts te noemen: The South America Copper Syndicate" omtrent haar onderzoekingen en studiën over de mijnen van Aroa (Staat Sara).

Tot dusverre is er niet veel steenkool gevonden en dan nog van mindere qualiteit, doch het gebrek aan brandstof wordt ten volle vergoed door de rijke hulpbronnen, welke het land overvloedig aanbiedt. De verschillende rivieren bijv. leveren met hun snelle stroomen een hydraulische kracht, welke gelijk staat met 10 000 000 paardekracht.

Men ziet dus wel, dat Venezuela een der rijkste staten is van het Amerikaansche Vasteland en dat de toekomst voor dit land een welvaart belooft, waaraan niet getwijfeld behoeft te worden."

Het aftakelen der Nederlandsche liberalen.

De anti-revolutionaire *Standaard* gaf dezer dagen een artikel over den toestand der linksche partijen in ons land.

De titel luidt Epigonen, eén aan de geschiedenis ontleende naam voor personen, die geen nieuw tijdvak openen, maar alleen voortzetten, wat door hun voorgangers begonnen is.

De groote voorganger der hedendaagsche liberalen is Thorbecke, de man van scheppend genialen aanleg; de liberale leiders van thans als Tydeman, Goeman Borgesius en Bos volgen op hunne wijze zijn genie.

Geen dezer drie staatslieden heeft een nieuwen stam in onzen politieken hof geplant. Dat deed Thorbecke, zoo gaat *de Standaard* voort, maar deed, in wat nu de Concentratietuin is, nog niemand na hem. Die na hem kwamen, hebben wel stekken van *zijn* stam afgepoot, en later door enting gewijzigd, maar geen hunner riep een *nieuw* politieke schepping in 't leven. Geen hunner stichtte een eigen school. De zijlijnen werden gewijzigd, maar de grondslagen bleven hun uitgangspunt steeds in 1848 vinden. Men kreeg meer dan schakeeringen, want er sloop ook bederf in. Anderzijds was er verrijking door toepassing van de grondgedachte van '48 op nieuw opkomende problemen, met name op sociaal- economisch terrein. Maar hoe uiteenloopend ook olm, beuk en eik in de zijlanen elkander afwisselden, het was en bleef toch, als geheel genomen, het aloude politieke plantsoen van het midden der vorige eeuw.

Alleen Troelstra maakt uitzondering. Al is toch ook hij van Links, uit de school, die in 1848 herwaarts werd overgebracht, is hij toch niet. Kon nu gezegd, dat hij oorspronkelijk denker en politiek architect van eigen vinding was, zoo zou hierdoor zijn predomineerende positie links op voor ons land hoogst eervolle wijze verklaard zijn. Immers, dat Troelstra's invloed veel breeder uitstraalt dan die van de drie leiders der Concentratie, is voor niemand een geheim meer. Achter hem golft een massa. Doch zoo ligt het niet. Troelstra is volger, geen voorganger. Het zaad, dat hij op den volksakker uitstrooide, haalde hij, en haalt hij nog, uit Duitschland. Zelfstandig denker, en vooral schepper van een eigen politieke gedachtenwereld is hij niet. Zelfs kan niet gezegd, dat een consequent in elkaar geschoven gedachtenwereld zijn hart heeft.

Daartoe plooit en schippert hij te veel. Hij revideert niet alleen Marx, maar ook keer op keer zijn eigen verleden. Vooral in oogenblikken, waarin 't er op aankwam, wierp hij in blijkbare verlegenheid het roer om. Zoo zag men het in 1903 met de groote Spoorwegstaking, en nu weer met het aanbod van de drie portefeuilles. Zulk een plotseling „van blik- naar bakboord" ware in een man als Thorbecke ondenkbaar geweest. Iets wat zich daaruit verklaart, dat Thorbecke zich een eigen politieke wereld schiep en die kracht in zich zelf zocht, terwijl Troelstra golft zooals de massa

NAAR HET GELUK.

(*Uit het leven van een bekeerling*).

LV. Tehuisreis.

Wij gingen over zee naar huis terug.

De oevers der Middellandsche zee, en daarmee de geheele wereld, waren aan onze oogen onttrokken; we waren overgelaten aan eigen overpeinzingen.

Wij dachten terug aan alle landen die we zijn doorgetrokken en brachten hun nogmaals een afscheidsgroet...... Vaarwel Marokko!

In Marokko heb ik de verklaring gevonden eener vergelijking Onzes Heeren.

Hij zegt: „Leert van den vijgenboom eene gelijkenis: wanneer zijn tak reeds zacht wordt en de bladeren uitspruiten, dan weet gij, dat de zomer nabij is."

Waarom nam onze Goddelijke Zaligmaker juist den vijgeboom tot voorbeeld?

Omdat alle andere boomen en struiken zoo dom zijn midden in den winter uit te botten zoodra er maar een paar warmere dagen komen, alsof de winter dan reeds voor goed voorbij was. Er zijn winters geweest, dat alle vruchtboomen heerlijk in bloei stonden, om dan bij invallenden vorst allen te bevriezen. Maar de vijgenboom doet verstandig en wacht de blijvende warmte af, hij laat zich niet door den schijn bedriegen.

In den tuin van ons hotel stond een oude vijgenboom. De hitte was reeds zoo groot als bij ons in de hondsdagen. De struiken in 't rond zaten al vol knoppen, maar hij liet zich niet foppen. Onbewegelijk stram en stijf bleef hij staan, wel wetend, dat de zomer nog niet in 't land was.

Ook nog iets anders heb ik geleerd en beter begrepen. Onze Goddelijke Zaligmaker zegt, als Hij de voeten der leerlingen waschte: Wie een bad heeft genomen heeft niets noodig dan zich de voeten te wasschen, maar is geheel rein."

De beteekenis dezer gelijkenis begrijpen wij wel: Wie in een goede biecht rein gewasschen is, behoeft in een volgende biecht slechts datgene te zeggen, wat sinds zijn laatste biecht zijn hart besmeurd heeft, en is dan weer geheel rein.

Maar waaraan is dit beeld ontleend?

De Oostersche volken bouwen hunne tempels in de nabijheid van een bron of rivier. Meermalen per dag moeten de geloovigen den tempel binnentreden en zijn dan gehouden telkens eerst het geheele lichaam te baden. Als zij zich hebben afgewasschen moeten zij toch nog een paar schreden doen van de bron of rivier tot den tempel, waarbij zij weder hun voeten vuil maken. Daarom staat er in het voorportaal des tempels een waterbassin, waarin zij dan nog even hunne voeten kunnen afspoelen om geheel rein den tempel binnen te gaan.

Hieraan is dit beeld ontleend.

Ook nog dit.

De Zaligmaker zegt ergens: „Een kameel zal gemakkelijker door het oog eener naald gaan, dan een rijke het rijk der hemelen binnenkomen."

Wat wordt hiermede bedoeld? Is hier werkelijk sprake van het oog eener naainaald?

Natuurlijk niet, want dan zou er geen enkele rijke in den hemel kunnen komen, en er zijn toch ook rijken, die een goed gebruik maken van hunne schatten. Zeer vele vrienden en uitverkorenen Gods waren allen rijk: zooals koning David en Salomon, de H. Man Job, Tobias, Zacheüs, Joseph van Arimathea, Lazarus en zijne twee gezusters te Bethanië.

Ook voor dit beeld vindt men de verklaring in het Oosten.

Het vee wordt daar des nachts geschut, dat wil zeggen dicht op elkander gedreven en door ladders ingesloten. De poort dezer schutkooi wordt het „Oog van een naald" genoemd. Die poort is smal, zoodat er slechts één stuk vee tegelijk door kan, om zoo iederen morgen de beesten te kunnen tellen en na te gaan, wat er gestolen of door roofdieren weggesleept is. De balk, welke deze poort afsluit komt ter hoogte van de borst der dieren.

Hoe leggen het nu de dieven aan om een kameel buiten de gesloten schutkooi te brengen?

De Europeesche paardendieven doen het ons voor.

Bij warme zomernachten laat men bij ons te lande ook de staldeuren open, maar spant een sterken ketting voor de opening ter hoogte van de borst van het paard. De ketting wordt terdege in den haak gesloten.

De dief, die een paard wil stelen, voert het tot dicht bij den ketting, slaat het dan in de knieholten, zoodat het dier op de knieën valt, drukt het dan met den kop tot op den grond, zoodat zijn rug beneden den ketting komt en trekt het dier dan met behulp van meerdere sterke kerels onder den ketting door.

Als dit bij een paard reeds zoo bezwaarlijk gaat, hoe moeilijk moet het dan niet zijn bij een kameel, die veel grooter is en zwaarder gebouwd.

Daar hebt gij de verklaring: Eerder zal een groote kameel onder het gesloten poortje van de schut kooi doorgaan, dan dat een rijke deemoedig nederknielt en zijn ingebeelde, hoog gedragen hoofd, nederig tot in het stof buigt.

Wordt vervolgd.

Van Curaçao naar New-Orleans

LANGS EEN OMWEG.

Aangeboden door

J. H. B. GRAVENHORST.

„In alle beschaafde landen, ving hij aan, worden de kinderen door geestelijken gedoopt; bij afwezigheid van een dusdanig persoon hier, heb ik op verzoek der ouders om heden hun kind te doopen, deze plechtigheid op mij genomen en geloof daartoe gerechtigd te zijn. Weet dan, dat men u in de beschaafde landen, zoolang gij niet gedoopt zijt, heidenen noemt; zorgt dus uwe kinderen te laten doopen en hun, als zij opgroeien, te vertellen, dat de God van het goede hen zal liefhebben door hun vee te beschermen tegen ziekte en gebrek; dat Hij jaarlijks U goede regens zal toezenden, waardoor gij een rijken oogst van maïs en vruchten zult krijgen, als gij van uw kant dien God liefhebt door uw evenmensch niet te dooden, te bevechten en van zijn eigendom te berooven. Ik verzoek U, Simon Bolivar, de gedoopte, dit aan al uwe kennissen, in hun belang, mede te deelen en nu met Uw vrouw en kind bij mij te komen." De kapitein sprak daarop het gewone doopformule uit en doopte het spartelende Indiaan-

golft, en zijn meesterschap, veelmeer dan aan eigen denk- en wilskracht, ontleent aan de symphonie, die in zijn hart speelt met 't zoo overgevoelige politieke oor van de massa.

Maar op dit pas is zijn meesterschap onder de heeren Links dan ook onbetwist en kan geen der drie Concentratieleiders tegen hem op. Vandaar, dat 't zóó niet op de Stembus aan kan gaan, of Troelstra is heer op 't breede erf. Om dan niet te erkennen, dat men achter hem oploopt, schrijven de Concentratieheeren dan liefst in allerij op hun noodprogram, wat ze vooruit weten, dat Troelstra hun anders toch dicteeren zou.

Over een heel den toestand Links beheerschende positie, gelijk die voor ruim een halve eeuw door Thorbecke werd ingenomen, beschikt thans alleen onze Socialistische Demosthenes.

Wat hij naast en om zich heen vindt, zijn wel geen Alexanders, noch ook Diadochen, veeleer louter *Epigonen*, maar al staan ze als mannen van wetenschap ook verre boven hem, zooals hij de kunst van 't kraaien verstaat, kraait geen hunner. En daarom kraait altoos zijn haan weer Koning.

Gezond is de toestand, die hieruit politiek voor Links geboren wordt, niet. Er is Links geen tot aan den eindpaal doorgedacht echt *Nederlandsch* program voor de toekomst van het Vaderland. Zulk een program is uit niet één hoek Links geproclameerd. En ook de man, in wien het schuilen kon, is er niet.

Er zijn groepjes, er zijn secties, er zijn partijtjes, die elk een eigen zijkanaaltje graven, om de wateren van den hoofdstroom af te leiden, maar wat ontbreekt, is de bezielende, alle fracties aangrijpende eenheid van gedachte, die een profetie van nieuw opleven in zich kon dragen. Er groeide, er knopte niets meer, en daarom is men toen aan *het lijmen* gegaan. Vandaar de Concentratie. En zoo trokken de heeren dan weer saâm op; Tydeman met een vervaald Thorbeckiaansche vlag, Goeman Borgesius met de twee tinten in zijn vaandel van het Oud- en Jong-Liberalisme, en Bos met zijn driekleur van 't tintelend radicaal.

Men voelt, daar wordt niets uit. Het zijn nu drie firma's, de middelste van Goeman Borgesius, de grootste, en de Oud-liberalen en Radicalen als zijvleugels er bij; maar er zit geen groei, geen pit, geen kiem van levenskracht meer in. Vandaar dat Rood zoo gestadig veld wint. Nu gaat dit nog wel, zoolang 't in Europa rustig blijft. Maar wee over ons land, als 't in Frankrijk over den kop gaat. Dan zit er in de Concentratie geen macht tot weerstand. Vrage: Zal Rechts dan gereed staan de verantwoordelijkheid over te nemen?

Zeg 't niet te spoedig

De Pers, de kapitaalmacht, de breede kring der hooger ontwikkelden, de overgroote meerderheid in alle posten en betrekkingen, het *aplomb* van onze vier Openbare Universiteiten, onze officiercorpsen bij vloot en leger, de groote vereenigingen op elk gebied, 't staat nog alles tegen ons over. De middenstof zal, als 't er op aan komt, wel in onze schulp willen kruipen, maar geestelijk één is zij met ons in 't minst niet Schrap Rood, en de middenstof zwenkt, eer de zon daalt, voor goed weer naar Links.

In veel ernstiger zin dan men gemeenlijk waant, is zulk een Epigonen-periode bij onze politieke tegenstanders daarom zoo uiterst gevaarlijk voor ons zelf.

Stond er maar een Thorbecke *redivivus* tegenover ons, men zou Rechts, op staanden voet, weer als één man saâm optrekken.

Nu het tegen de Epigonen gaat, speelt ook onder ons licht ieder zijn spel op eigen hand.

Daardoor zijn we in '13 geslagen.

En nu, op den koop toe, Links zelfs met zijn buit verlegen en met zijn handen in 't haar zit, is heel ons politieke Holland van streek geraakt.

Cort van der Linden speelde prachtig, om nog een schijntje aan den bajert te geven, maar dat Thorbecke, als hij terugkwam, zich aan den politieken warboel dood zou ergeren, weet niemand beter dan hij."

DE AMERIKAANSCHE SPOREN

EN DE

Interstate Commerce Commission.

Het *Financiëel Nieuws- en Uitlotingsblad* schrijft:

Onzen lezers en vooral hun die Amerikaansche Spoorwegwaarden bezitten, zal bovenstaanden titel niet vreemd toeschijnen, daar in het laatste jaar het daarop betrekking hebbende onderwerp maar al te zeer in de Nederlandsche pers ter sprake is gekomen.

Toch gelooven wij onzen lezers geen ondienst te doen door uit verschillende berichten, welke nu en dan gepubliceerd zijn met betrekking tot het onderzoek, dat ten opzichte der Amerikaansche Sporen door de Interstate Commerce Commission geschiedt, één geheel te vormen en aldus een beknopt overzicht daarvan te geven.

Dit onderzoek laat ons, als het ware, een stuk historie betreffende de zeden op financiëel gebied in Amerika, doorleven en de liefhebbers van schandalen hebben hierbij hun hart kunnen ophalen; maar bovendien heeft deze enquette ontegenzeggelijk het groote nut, dat de enorme Europeesche kapitalen, welke in de Amerikaansche Spoorweglijnen gestoken zijn, een ernstige waarschuwing hebben ontvangen.

Zooals men weet, heeft de **St. Louis en San Francisco** de serie geopend, daar zij ruim een jaar geleden onder receivership gesteld werd, d. w. z onder rechterlijk beheer, omdat ze niet in staat was aan hare financiëele verplichtingen te voldoen.

Deze staat van zaken was het gevolg van de overname door de Maatschappij van niet loonende spoorweglijnen en het onderzoek, dat hieromtrent werd ingesteld, toonde dan ook aan, dat de Maatschappij hierdoor aanzienlijke bedragen verloren had, doch tevens dat sommige van hare beheerders hieraan belangrijke voordeelen te danken hadden.

Zoo had o.a. de heer Yoakum, gewezen president van de Frisco, een Syndicaat gevormd, dat ten doel had de aanleg van den spoorweglijn **St Louis, Brownsville and Mexico**, waarvoor door de leden werd bij eengebracht een som van $ 3,891,000, terwijl de lijn onmiddellijk na zij gereed was aan de **St. Louis en San Francisco** werd verkocht met een winst van c.a. $ 3 millioen of ongeveer 75 %, terwijl deze belangrijke verhooging van de aanlegkosten door niets gerechtvaardigd was, aangezien de exploitatie slechts verlies opleverde.

Dit is slechts een der voorbeelden, doch tevens een der meest welsprekende en hieruit kan men begrijpen hoe het mogelijk was, dat de **St. Louis en San Francisco**, welke vroeger een zeer bloeiende onderneming was, geleidelijk in voorspoed verminderde, naar mate haar spoorwegnet uitgebreid werd.

In 1896 had de Maatschappij ongeveer 1500 mijlen spoorweglijn, maar vanaf dien datum had een geregelde vermeerdering daarvan plaats, naar gelang de Maatschappij de contrôle verkreeg over verschillende andere lijnen, zooals de *Kansas City Scot and Menphis*, de *Chicago and Eastern Illinois*, de *Saint Louis Brownsville and Mexico*, de *Colorado Southern*, de *New-Orleans and Pacific Railroad*, de *Division New-Orleans Texas and Mexico* enz., welke successievelijk door haar verkregen werden.

Het resultaat van deze wijze van handelen is geweest, dat de financiëele lasten binnen den tijd van 10 jaren zijn verdubbeld n.l. van $ 7,109,000 tot $ 14,200,000 en dat de inkomsten, welke bij den aanvang dezer eeuw ongeveer $ 1,400,000 bedroegen, over 1912|13 een verlies aantoonden van $ 667,348, terwijl men berekent dat ongeveer 40 millioen noodig zullen zijn om de Maatschappij weer in normalen toestand te brengen.

Daarentegen is gebleken volgens de berekeningen der Interstate Commerce Commission, dat de heer Yoakum en zijne vrienden aan deze verschillende combinaties ongeveer $ 7,403,000 hebben verdiend en wel weinigen tijd geleden medegedeeld, dat de receivers een proces tegen de vroegere bestuurders hadden ingesteld, ten einde de op deze wijze, ten koste der **Frisco**, verkregen gelden terug te vorderen, maar dit zal vermoedelijk wel tot niets leiden, daar de bestuurders door de jaarlijksche algemeene vergaderingen van aandeelhouders zijn gedéchargeerd.

Een ander feit, dat bij het onderzoek dezer Maatschappij te voorschijn is gekomen, geeft mede een eigenaardigen indruk der contracten, welke door sommige Amerikaansche financiers worden gesloten. De **Frisco** had namelijk in samenwerking met de **Southern Railway** een nieuwe onderneming gesticht: *New Orleans Terminal Cy.* Het kapitaal van deze nieuwe spoorweglijn was, elk voor de helft, door de twee oprichtende Maatschappijen gestort en de obligaties gedeponeerd bij een Trust, op grond van de clausule in het contract, dat in geval een der beide belanghebbende partijen een enkel maal in gebreke mocht blijven, zijn aandeel van de interest der *New Orleans Terminal Cy.* te betalen, zijn aandeel onmiddellijk en zonder eenige schadevergoeding eigendom zou worden van de andere belanghebbende partij.

Daar de **St. Louis en San Francisco** haar gedeelte der laatste coupon van de *New Orleans Terminal Cy* niet heeft kunnen betalen, zoo heeft de Maatschappij haar aandeel in het bezit dier lijn niet kunnen handhaven, waaruit dus een verlies van vele millioenen voor haar outstaat.

Ten opzichte van de **Chicago Milwaukee and Saint Paul Railroad** heeft de Interstate Commerce Commission letterlijk verklaard, dat de Maatschappij voor het jaar 1910 een ontvangst had geanonceerd van meer dan $ 4,600,000, hetgeen inderdaad zoo was, doch, dat ze tegelijkertijd de uitgaven kunstmatig met c.a. $ 500,000 had verminderd, met het doel om het publiek, dat men uitnoodigde op een zeker bedrag obligaties dezer Spoorweg Maatschappij in te schrijven, aldus om den tuin te leiden.

RAPPORT

VAN DEN HEER

H. J. COHEN HENRIQUEZ.

Hamburg.

Mijn eerste bezoek in deze stad gold den heer A. A. Flaes, Consul Generaal der Nederlanden, aan wien ik mededeeling deed van de strekking van mijn opdracht.

De niet genoeg te roemen hulpvaardigheid die ik overal heb ondervonden, bleef ook hier niet achterwege. De Consul Generaal stelde mij voor aan den heer Behre, een wel bekend importeur, die als deskundige op het gebied van den stroohoedenhandel moet worden beschouwd en spoedig had ik gelegenheid op het Consulaat een lange conferentie met hem te houden. De mij verschafte inlichtingen en mededeelingen, waarvoor hierbij mijn hartelijken dank wordt betuigd, waren belangrijk en hebben mij mijne taak in deze groote stad zeer vergemakkelijkt.

Na afloop der besprekingen ging ik over tot het bezoeken van de voornaamste importeurs.

Door de groote bereidwilligheid van de firma Schlubach, Thiemer & Cie., een der grootste importeurs van Panamahoeden, werd ik in de gelegenheid gesteld eene verzameling te zien van alle soorten stroohoeden die in Hamburg worden ingevoerd.

Mijn collectie werd ook hier bezichtigd en werd zeer goed gevonden, wat het vlechtwerk betreft; slechts meende men, dat het stroo ten opzichte van de fijne hoeden, van betere hoedanigheid behoorde te zijn.

Met uitzondering van den vorm, vielen onze middelsoorthoeden zeer in den smaak.

Alhoewel deze firma filialen of agenten heeft in Columbia, Ecuador en Peru, die de zoogenaamde Panamas opkoopen, werd mij gezegd, dat zij in de toekomst onze middelsoorthoeden wel zou kunnen betrekken.

Bij de andere groote firmas die ik bezocht, waren onze stapelhoeden goed bekend. Ook in Hamburg werd het betreurd, dat de hoeden uit Curaçao niet altijd overeenkomen met de opgezonden monsters, waardoor de importeurs dikwijls groote verliezen lijden.

Overal trof ik onze hoeden in de winkelramen uitgestald.

Imitatie Panamas werden ingevoerd uit Formosa, Japan, Siam en Bankok. Deze hoeden worden gevlochten uit een soort rijststroo, zoodat zij niet sterk zijn. Zij worden dan ook tegen veel lageren prijs verkocht dan die uit de zoogenaamde Panama-landen.

Er schijnt in Duitschland eene wetsbepaling te bestaan, die den verkoop van deze hoeden onder den naam van Pannama-hoeden belet. Een en ander hieromtrent zal aan het slot van dit rapport worden vermeld. Naar het schijnt, kunnen slechts hoeden, afkomstig uit de hiervorengenoemde Zuid-Amerikaansche republieken, of gevlochten van stroo in die landen gekweekt, onder den naam van Panama verkocht worden. Dit heeft ten gevolge, dat een niet onbeduidende handel in stroo voor gebruik in Europa tusschen Duitschland en die Republieken gedreven wordt.

De voornaamste centra waar dit stroo gebezigd wordt, zijn:

Elzas Lotharingen, de provincie Rijnland, Sar-Union en Epinal, doch de hoeden zijn duidelijk te herkennen van de echte Panama's. Zij worden in Duitschland zelf weinig verkocht, maar worden uitgevoerd naar China, Japan en Brazilië. Zij worden vervaardigd in alle mogelijke modellen in China en Japan gewild. De bleeking heeft over het algemeen in Duitschland en wel te Dresden plaats.

Het grootste gedeelte van de in Duitschland ingevoerde hoeden geschiedt in consignatie. De commissiehandelaren ontvangen de producten, verkoopen die en de opbrengst dient ter dekking van de waarde der bestellingen gedaan door de hoedenleveranciers, eene transactie dus met gesloten beurs.

De in consignatie ontvangen hoeden worden over het algemeen te Hamburg opgeslagen en worden eerst na verkoop ingeklaard. De koopers worden in de gelegenheid gesteld het artikel te bezichtigen, alvorens den koop te sluiten.

De hoeden uit Ecuador worden als de beste beschouwd, daar het stroo sterker schijnt te wezen, waardoor de hoeden duurzamer zijn, dan die uit Peru en Columbia. De hoeden uit laatstgenoemd land, zijn wegens hunnen vorm niet erg gewild.

Te Hamburg verschilden de meeningen van de personen met wie ik in aanraking kwam, nog al veel ten opzichte van onze stapelhoeden.

Sommigen beweerden, dat deze hoeden in de toekomst niet meer ingevoerd zullen worden. Anderen hielden het tegendeel staande en weuschten, dat men meer aandacht zou schenken aan de gewilde grootte. Er werd erg geklaagd over de afwerking der randen, voornamelijk dat het vlechten van den boorrand zeer onvoldoende geschiedde, zoodat deze rand bij de minste bewerking los ging. Verder, dat de afmetingen van bol en rand steeds kleiner werden, terwijl hoeden met kleine bol-

---

tje. Simon Bolivar, die er vlak bij stond, ving eenige druppels water, die van het hoofd van zijn zoontje afvielen, in zijn hand op en wreef die op zijn hoofd. Vier kanonschoten werden ter eere van den gedoopte gelost en een teug koelkoei aan de dames en heeren aangeboden. Twee groote tafels werden op het dek geplaatst, waaraan de gasten het middagmaal gebruikten. Men vermaakte zich vervolgens met allerhande spelen; zoo werd er onder anderen een zakdoek verscholen, die door een der aanwezigen, die gedurende het verschuilen geblinddoekt was, moest gevonden worden. De persoon die den doek verscholen had hield een muziekinstrument in den mond en naarmate de zoeker den doek naderde of er zich van verwijderde, werden de tonen op het instrument sterker of zwakker. Dit hield aan tot dat de doek gevonden werd.

Bij het ondergaan der zon vertrok het gezelschap zeer voldaan en tevreden over het onthaal aan boord.

Het voorbeeld van Simon Bolivar werd door verscheidene zijner landgenooten gevolgd, zoodat door den bevelhebber van de ,,Zeemeeuw," in een paar jaren tijds, drie en veertig Indiaantjes gedoopt werden. Men had van de korte aanspraak van den kapitein bij het doopen, eenige punten onthouden. Zoo werd onder anderen de zoon van een bloeddorstig Indiaan, op diens verzoek, bij het doopen den naam gegeven van ,,Machessai", hetgeen zoo veel beteekent als ,,Stort geen bloed." Een ander verzocht zijn kind den naam te geven van ,,Narouater," ,,Steel niet."

Drie dagen nadat het kind van Simon Bolivar gedoopt was, bracht deze den kapitein een gitzwarten prachtigen muilezel cadeau en verzocht den kapitein het huwelijk van zijn dochter te komen bijwonen. Op den bepaalden dag begaf de kapitein met Himare zich naar de bruiloft. De genoodigden waren allen ongewapend en vermaakten zich met dansen en het spelen op een klein instrumentje, ,,Trompa" genaamd, dat met de tanden vastgehouden wordt en waarop met één vinger op een soort van snaar getokkeld wordt.

De bruid en bruidegom liepen rond en wierpen elkaar met stukjes pinda-ranken. Op eens gaf de bruid een gil en beweerde in haar rug door iets gestoken te zijn. De rank werd nagezien en daarin ontdekte men de vergiftige oranje-spin, die de bruid gestoken had. De pijn nam zoo snel toe, dat zij zich naar haar hut begeven moest om verpleegd te worden Onmiddellijk werd er water gekookt en Oegar, een soort van pap van Turksche tarwe klaar gemaakt. De wond werd gedurig met zeer warm water gebet en de lijderesse, die zeer dorstig was, slechts Oegar toegediend. Met het aanbreken van den dag gevoelde zij zich iets beter, doch was niet in staat het bed te verlaten. Het grootste gedeelte der gasten was in den nacht vertrokken en de rest vertrok met het aanbreken van den dag. Drie dagen later was de bruid eerst in staat, geleid door twee harer zusters, wat rond te loopen.

Kort nadat de bruid door de spin gestoken was, had Simon Bolivar een grooten hoorn, die in zijn hut hing gegrepen, was daarmede in een boom geklommen, had verscheidene stooten daarop gedaan en het gezelschap medegedeeld, dat het huwelijk over acht dagen zoude plaats hebben. Het feest was ditmaal mislukt.

Edgard had vroeger, voordat hij de plaats bezocht had waar Himare woonde, eenige reizen naar de Paraljeer baai gemaakt en was ook dáár zeer bevriend met eenige der voornaamste Indianen, had ook dáár eenige dagen aan land doorgebracht en op den berg Makwira, van waar men een prachtig uitzicht op het land heeft, eenige dagen vertoefd.

Hij had Himare wel eens van die uitstapjes het een en ander verteld; zij deed dan verscheidene vragen en verzocht Edgard die plaats niet weder te bezoeken; hij kan hier bij haar in deze baai alles te koop krijgen, wat hij verlangde, het was dus niet noodzakelijk zich daarheen te begeven. Edgard stelde haar dan gerust, drukte haar aan zijn borst en verzekerde haar, dat zij de eenige op dit groote schiereiland was, die hij oprecht lief had. Hare groote zwarte oogen werden dan vochtig, zij omarmde Edgard dan krampachtig en zeide bewogen: ,,Edgard, fop mij niet, het zoude u misschien eens spijten, want, wanneche pia, eisji ta poele, outse pia outse taaija. Alleen u bemin ik, en zoo gij vóór mij sterft, kom ik terstond bij u. Luister, Edgard, hoe lief ik u heb. De zon zoude opkomen, schitterend aan den hemel staan, de maan de aarde met al haar glans verlichten, en om mij heen en in mijn hart zoude het, zonder u, een stikdonkere nacht zijn. Als de kop van dezen berg, die gij daar voor ons ziet, zich in de wolken schuilt en ratelende donderslagen den grond doen dreunen, dan bevangt mij eene onuitsprekelijke angst en verberg ik mij in een hoekje in de hut, doch Edgard, zoo gij bij mij waart, zoude ik onbevreesd, vast aan uw zijde in dat weder kunnen staan, wetende, dat zoo de bliksem mij dan treft, ook gij getroffen zoudt worden en wij dan gezamenlijk op hetzelfde oogenblik zouden sterven. Mijne ouders, broeder en zuster zouden mij om uwentwil mogen haten, ik zoude er koud onder blijven, doch zoo gij mij eens mocht haten, zoude ik gewis van verdriet sterven. Edgard, kom dus telken reize hier terug en ga niet naar de Paraljeer baai. Gisteren morgen, zag ik een Indiaan te paard hier rondrijden en hoorde ik hem naar u vragen. Hij kwam van de Paraljeer baai en zeide u in persoon te moeten spreken. Ik meldde hem, dat gij aan boord waart en hij mij de boodschap geven kon. Hij had hierin weinig lust en gaf mij, na lang praten, een brief voor u en vertrok; ik behield den brief tot op dit oogenblik bij mij en had mij voorgenomen, u dien niet te geven, daar ik vermoedde, dat men u onder het een of ander voorwendsel daarheen wilde lokken. Herinnert gij u wel dat wij eenige dagen geleden, aan den voet van den berg Carpintero ons in het gras hadden neergezet en gij mij, in de verte, den Makwiraberg aanwees, die vlak bij de Paraljeer baai gelegen is, en mij vertelde, dat die berg beplant is met allerhande vruchtboomen, waaronder er zich eenige bevinden, die gij daar eigenhandig geplant hebt en het zaad uit uw geboorteplaats hebt medegebracht? Ook verteldet gij mij, dat gij daar zulke heerlijke Irouas gegeten hebt en een hertenjacht, uitgenoodigd door den hoofdman Kajehoena, hebt bijgewoond; dat zijne beide dochters Risa en Krelien dikwijls met u te paard uitreden en met u om het hardst renden, dat zij u des morgens vroeg dikke melk brachten in plants van koffie, die gij in uw land gebruikt, en gij de voorkeur gaaft aan die melk; dat gij de bergstreken daar zoo mooi vondt en het volk altijd blijde was, als gij daar handel kwaamt drijven. Ook heeft zekere Machon u een prachtige hangmat cadeau gegeven, die gij, als gij op reis gaat, altijd met u medeneemt, om, als gij hier den nacht aan land doorbrengt, daarin te slapen, omdat zij, zooals Machon u vertelde, amuletten in zich bevat, die u tegen alle gevaren beschermen. Welnu, Edgard, uwe gedachten waren in de laatste dagen te Paraljeer en ook uwe vrienden dáár hebben om u gedacht. Zij willen u weder gaarne bij zich hebben en de brief, die van Kajehoena komt, bevat zeker het verzoek aan u om spoedig bij hen te komen. Ik wil hem niet langer behouden, ziedaar den brief, onder voorwaarde, dat gij mij alles mededeelt, wat men u schrijft."

Edgard beloofde dat, en nam den brief van Himare aan.

De brief bevatte werkelijk eene uitnoodiging om eenige dagen bij den hoofdman Kajehoena te komen doorbrengen. Edgard deelde Himare dit mede, en vroeg haar, hoe hij handelen zoude.

Wordt vervolgd.

len en smalle randen over het algemeen niet te gebruiken zijn.

Door de vriendelijke tusschenkomst van den heer G. Eickhof, kwam ik in verbinding met een bleeker, van wien ik zeer nuttige wenken en formules ontving omtrent het bleeken van Panamahoeden.

Op het punt: toepassing dezer formules, zal ik bij mijne algemeene beschouwingen terugkomen.

Aan den heer Eickhof, die mij in alle opzichten behulpzaam is geweest, mijn welgemeenden dank voor de ondervonden medewerking.

Van Hamburg vertrok ik naar Amsterdam teneinde mijne toebereidselen te maken tot mijn terugkeer naar Curaçao, via New-York.

Wordt vervolgd.

Berichten uit de Kolonie.

Kerkelijk Bericht.

De reis van den Apostolisch Vicaris naar en van Bonaire is niet erg voorspoedig geweest; Zaterdagmiddag om 4 uur van hier vertrokken, is Monseigneur eerst Zondagavond 8 uur op de Playa aangekomen. Een goede scheepsgelegenheid om naar Curaçao terug te keeren was er aan de Playa ook niet. Z. D. H. moest heelemaal naar Slagbaai om daar scheep te kunnen gaan. Woensdagavond zeven uur zeilde de *Paloma* vandaar uit en kwam hier 's nachts om twee uur binnen.

Wanneer zal een fatsoenlijke stoomverbinding toch eens een einde maken aan deze reisellenden?

De Jacob van Heemskerck.

Deze oorlogsbodem is Zondagmorgen naar Cuba gestoomd op weg naar Tampico.

Onder menig opzicht is dit vertrek voor onze Kolonie een heele teleurstelling.

Vooreerst het gemis van het schip zelf. We hadden zoo gehoopt, dat weer blijvend een oorlogsbodem in onze haven zou gestationeerd worden. Dat geeft prestige aan onze kleine Kolonie en boezemt onze naburen wat meer eerbied in voor Nederland.

Vooral een schip als de *Heemskerck* maakt indruk in deze streken. En Nederland mag gerust wel wat meer indruk maken hier in onze naaste omgeving! Hollands onderdanen zitten daar overal op sterk revolutionnaire bodems en rekenen op de behartiging hunner belangen door het Moederland en de bescherming van hunne levens door Harer Majesteits Zeemacht.

Maar dan moet een Hollandsch oorlogsschip ook steeds hier in de nabijheid blijven.

Ditmaal bracht echter het plotselinge vertrek van de JACOB VAN HEEMSKERCK nog andere teleurstellingen mee.

In Aruba verwachtte men een Gouverneur, die daar ll. Dinsdag met het oorlogsschip zou zijn aangekomen.

Die reis moest nu plotseling weer worden opgegeven.

Daarenboven, de zandzuiger zou ook mee gegaan zijn, niet aan boord van het schip, maar er achter.

Allemaal misrekeningen en tegenvallertjes!

Maar er bestaat nog een klein kansje, dat het schip niet doorgaat naar Mexico, doch weder naar Curaçao terugkeert, als in Havana bericht wordt ontvangen, dat de tegenwoordigheid van een Nederlandsch oorlogsschip niet langer in Mexico wordt geëischt.

Een Peruaan.

We kunnen dezer dagen een Peruaansch oorlogschip verwachten, *Teniente Rodriguez*, een torpedo-vernieler, komende van Brazilië.

Deze eerstaling zal hartelijk welkom wezen.

V. V. V.

't Gaat beginnen! Er gaan lijsten rond ter inteekening als lid voor de Vereeniging tot Bevordering van het Vreemdelingen Verkeer.

Bravo! en veel succes!

Denkt aan het tentoonstellingsschip, dat over een paar maanden al hier kan zijn.

Zoo iets is een prachtreclame om vreemdelingen te lokken.

Pas regelen.

Men zal reeds hebben opgemerkt, dat de muziek op z'n eentje van tijd tot tijd rondtrekt door de straten der stad. Dat is een loopende repetitie, waarbij de pas geregeld wordt overeenkomstig de muziek.

De burgers vinden het heel aardig, en de muzikanten?

Voorloopig Verslag.

Pensioensregeling.

Het Afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Algemeen verklaarde men in te stemmen met de strekking van het ontwerp.

Sommige leden hadden echter bezwaar tegen de bepaling, dat een ambtenaar van de pensioenskorting wordt vrijgesteld, zoodra hij recht verkrijgt op het maximum-pensioen, vóórdat hij dertig dienstjaren zal hebben bereikt. Zij achtten deze bepaling niet billijk tegenover de ambtenaren met lage traktementen, die verplicht tot hun dertigste dienstjaar die korting te blijven ondergaan. Zij voerden ook aan, dat door deze vrijgevige bepaling de druk juist daar wordt weggenomen, waar hij het minst wordt gevoeld, namelijk bij de ambtenaren met een hoog inkomen. Tengevolge van de traktementsverhooging van de hoofdambtenaren zal het zich nu voordoen, dat meerdere dier ambtenaren lang vóór het bereiken van hun dertigste dienstjaar niet meer voor pensioen zullen behoeven bij te dragen.

Waar nu, tengevolge van de voorgestelde wijziging, het pensioen van een ambtenaar, die, volgens de bepalingen der verordening, aan alle voor hem voorgeschreven kortingen heeft voldaan, niet ook weer aan eene korting mag onderworpen blijven, meende men, dat het ook billijk is, dat als een gevolg hiervan uit art. 15 van het pensioenreglement van 1899 vervallen de woorden: „en voor het genoten pensioen is of."

Begrooting 1915.

Het Afdeelingsonderzoek heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen.

Tegen het aangevraagde crediet voor de verbetering van de Sint Annabaai had geen der leden bezwaar. Betreurd werd echter, dat het werk zooveel vertraging heeft ondervonden, dat nu reeds vaststaat, dat de haven van Willemstad niet gereed zal zijn tegen den tijd, dat het Panama-kanaal voor de scheepvaart zal worden opengesteld.

Vertrouwd werd, dat al het mogelijke in het werk zal worden gesteld om nog meerdere teleurstellingen te voorkomen.

Visscherij.

Tegen onderartikel 126*bis a, b, c, d* werden verschillende bezwaren te berde gebracht.

Verschillende leden meenden, dat, nu gebleken is, dat de langdurige aanwezigheid van den deskundige in de kolonie slechts geleid heeft tot eene proefneming met vervoer van visch op ijs van Aruba naar Curaçao, welke proefneming, door den deskundigen genomen, gefaald heeft, doch, door den heer Eman voortgezet, eenige resultaten afgeworpen heeft, eene bestendiging van de betrekking van Adviseur voor visscherijzaken met den aankleve van dien, niet in het belang der kolonie is te achten, daar de uitgaven daarvoor niet in verhouding staan tot de voordeelen, die daarvan verwacht kunnen worden.

Andere leden, die het van groot belang voor de kolonie achten, als er groote hoeveelheden visch, versch of gekoeld te Willemstad aan de stoomschepen kunnen worden aangeboden, hadden geen bezwaar tegen de aangevraagde credieten.

Deze leden meenden, dat, nu de proefneming met het vervoer van visch eindelijk eens goed aan den gang is, het tijdstip slecht zou zijn gekozen, de betrekking van Adviseur voor visscherijzaken af te schaffen.

Eenige leden betreurden het, dat er zoo lang gewacht is met het nemen van de proef met het vervoer van visch op ijs per zeilschip. Gaarne zouden zij vernemen wat er de reden van kan zijn, dat den Adviseur mislukt is, wat den heer Emen schijnt te zijn gelukt, namelijk vervoer van ijs per zeilschip, terwijl beiden toch blijkbaar hetzelfde scheepje daarvoor gebruikt hebben.

Wat de te verleenen voorschotten betreft, verklaarden de Afdeelingen daartegen geen bezwaar te zullen maken, hoewel verschillende leden tegen het in de kolonie in zwang gemaakt systeem van voorschotten verleenen niet geringe bedenkingen hadden.

Vertrouwd werd in elk geval, dat bij het verleenen dier voorschotten met ernst en zorg zal worden te werk gegaan, dat geen voorschotten zullen worden verleend aan lieden, die zelf genoegzaam kapitaal voor het doel bezitten en dat er eenige waarborgen voor de terugbetaling zullen worden geëischt.

Naschrift van de Redactie.

Het invoeren van een nieuw bedrijf moet geacht worden te zijn in het algemeen belang en van blijvende waarde, al lijdt in 't begin het particulier belang er onder. Een levendig en bloeiend bedrijf geeft werk aan vele handen en brengt in de toekomst veel geld onder de menschen.

Op het oogenblik ligt echter het nieuwe bedrijf: A. V. O. Neptunus weer stil. De koelkamer op Curaçao had te hooge temperatuur, omdat de koelmachine van te geringe capaciteit was. Een gevolg hiervan was, dat de visch niet lang bewaard kon worden en tegen te lage prijzen moest worden verkocht. De inkomsten werden daardoor minder en de uitgaven meer, wegens het sjouwerloon en het aanschaffen van ijs, etc.

Een betere koelmachine is besteld. Het is te hopen, dat deze spoedig hier is, want de beste maanden voor het bedrijf zijn van Augustus tot April. Het bedrijf is dit jaar begonnen in den minst geschikten tijd, en ligt nog stil nu de beste maanden reeds zijn aangevangen.

Hoe meer spoed er dus gemaakt wordt met het in orde maken van het koelhuis en het verstrekken van voorschotten ter uitbreiding van de visschersvloot, des te beter.

Als het bedrijf in de goede, vischrijke maanden flink in actie kan komen, zit er vanzelf meer animo in bij de ondernemers en visschers, en wordt het gebrek aan visch voor de consumptie der Arubianen ook minder gevoeld. Maar trekken de visschers met hun nieuwe booten uit in de slechte maanden, dan vangen ze weinig, verdienen ook weinig en verliezen den moed.

Men betrachte derhalve den noodigen spoed en beijvere zich de voorbereidselen wat sneller te laten afloopen.

Het bedrijf is afhankelijk van koelmachine en visschersvloot.

Havenwerken.

De Gouverneur ging Woensdagmorgen persoonlijk de werken aan de verbetering onzer haven na en bracht een bezoek aan het wlot der duikers en op de nieuwe baggermachine.

Vlaggen.

H. M. de Koningin-Moeder viert morgen haar 56e verjaardag.

Deze hooge landsvrouwe verdient ten volle de algemeene sympathie. Zij was een ware Moeder voor onze Koningin en toont zich nu nog steeds de Moederlijke beschermster van allen die in lijden zijn.

Naar St. Eustatius.

De WelEd. Heer C. S. GORSIRA JPHz. was zoo vriendelijk ons mede te deelen, dat er Zaterdag ll. met de *Estelle* 21 arbeiders naar St. Eustatius zijn gegaan.

Slechts een er van was getrouwd en nam zijn vrouw mede. Dit getrouwde paar komt van Aruba en heeft vrije passage van Aruba naar St. Eustatius heen en terug.

Ook de kokkin is meegegaan.

Mochten er voor deze Cultuur Onderneming nog meerdere arbeiders noodig zijn, dan hopen wij, dat er minder ongetrouwde mannen en meer gehuwde lieden heen zullen gaan, anders vreezen wij, dat deze Maatschappij voor St. Eustatius misschien wel een economisch voordeel zal blijken, maar ook groot gevaar op zal leveren van moreel nadeel. En dat moet worden voorkomen, als het kan.

Officieele berichten.

De Gouverneur heeft bepaald, dat op den verjaardag van Hare Majesteit de Koningin-Moeder op Zondag, den 2den Augustus a. s. bij zonsopgang, op het vallen van een kanonschot van het fort Nassau, de vlaggen op de openbare gebouwen, de forten op dit eiland, en op de gouvernementsvaartuigen zullen worden geheschen, en met zonsondergang op een gelijk schot zullen nedergehaald.

De onderwijzer 2de klasse, hoofd der openbare school op St. Eustatius, S. van de Veede, is in activiteit hersteld; hij is eervol ontheven van de functiën van hoofd der voornoemde school en tijdelijk werkzaam gesteld aan de Hendrikschool alhier.

Aan mej. A. W. Hellmund, onderwijzeres 4de klasse op Bonaire, is tot herstel van gezondheid een week verlof verleend.

Gedurende de afwezigheid van den wijkmeester C. F. Muskus, is de heer H. A. Willemsen tijdelijk belast met de functiën van wijkmeester van de 5de wijk alhier.

Aan den torenwachter bij den vuurtoren op Klein-Curaçao, J. M. Schotborgh, is tot verder herstel van gezondheid eene laatste verlofsverlenging voor den tijd van drie maanden verleend.

Aan den kommies te water op Bonaire, H. B. Vos, is tot verder herstel van gezondheid acht dagen verlofsverlenging verleend.

Aan den geëmployeerde ter Gouvernements-Secretarie, J. B. Schotborgh, is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend; en de geëmployeerde ten parkette van den Procureur-generaal M. B. Daal, is tijdelijk overgeplaatst naar de Gouvernements-Secretarie.

Aan den 2en commies ter Gouvernements-Secretarie alhier, Ph. F. Gorsira, is tot verder herstel van gezondheid een maand verlofsverlenging verleend.

De wd. opzichter bij het Departement van Openbare Werken alhier, J. C. Groenendijk, is tevens tijdelijk belast met de waarneming van het ambt van Directeur van gemeld Departement.

Aan den geëmployeerde ten postkantore alhier, B. Q. v. d. V. Zeppenfeldt, is tot herstel van gezondheid een maand verlof verleend en de aspirant-klerk ter Administratie van financiën J. F. K. Perret Gentil is tijdelijk overgeplaatst naar het postkantoor.

Posterijen.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven enz.:

Martina Bernabela, Carmen Barrio, Janne A. Correa, Reinaldo Garcia R., Henriette Henriquez, Sitro Henriques, Francisco Jansen, C. B. Levi & Co., Antonio Parra Perez, Jana Rooyr, Silva & Co., Raymondo Wolf, Johana Voct, Thomas Willems.

Aangeteekend: Teresa Valladéres, F. Alcántara (2), Otto van Steennis, Mercedes Rohl, A. J. C. Henriques.

Marktbericht van den Curaçaoschen Handelsbond.

Van 31 Juli 1914.

AARDNOTEN (Pinda's) per K.G.		—
ZOUT per vat van 180 K.G.	f	0.80
DIVIDIVI per K.G.	„	0.06
ORANJESCHILLEN per K.G. 1st kw.	„	0.60
id. per K.G. 2e kw.	„	0.50
HUIDEN per K.G.	„	0.75
GEITENVELLEN per K.G.	„	1.20
WOL per K.G.	„	0.12
SCHAPENVELLEN per stuk	„	0.55
BEENDEREN per K.G.	„	0.02
RECINUS-ZAAD per K.G.	„	0.05
STROOHOEDEN (hippipapa):		
Kwaliteit No. 1 per dosijn	„	3.62½
„ „ 1 (gebleekt) „ „	„	3.62½
„ „ 2 „ „	„	5.25
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 3 „ „	„	—
„ „ 4 „ „	„	7.—
„ „ 5 „ „ OLA	„	—.
„ „ 6 „ „	„	
„ „ 7 „ „	„	9
„ „ 8 „ „ OLA	„	
„ „ 9 „ „	„	12.50
„ „ 10 „ „ OLA	„	
„ „ 11 „ „	„	
„ „ 12 „ „ OLA	„	
„ „ 13 „ „	„	
„ „ 14 „ „ OLA	„	
„ „ 15 „ „	„	
„ „ 1 van 25 c.M. of minder?		

Ratten.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscaalat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd 27 raten.

Hamburger Marktberichten.

Aloe. Onveranderd. Daar er geen nieuwe zendingen inkwamen hield de prijs zich goed hoog.

We noteeren voor heden (nominaal) 85 Mark de 100 Kilo. Opnieuw vragen wij onze vrienden ons wel te willen eeren met hunne toezendingen, opdat wij in staat zijn van deze goede gelegenheid, dat de prijs hoog is, gebruik te maken.

Caret. Markt vast. De kleine ingekomen hoeveelheden werden zonder moeite verkocht.

De gewone soort M. 22—28 het K.
„ mindere „ „ 17—20 „ „

Huiden. Markt flauw, de prijzen dalen. Geen verkoop. We noteeren voor heden.

De goede, zware van Rio Hacha en Curaçao	M. 2 —2,05	't Kilo
„ kleine lichtere	„ 1,70—1,90 „	„
„ gedroogde, goede van Sabanilla	„ 2 —2,20 „	„
idem, idem van Cauca	„ 2,60—2,80 „	„

Dividivi. De geheele maand was de markt zeer kalm.

Alleen doordat er kleine hoeveelheden tegelijk inkwamen bleef de prijs op dezelfde hoogte. De vrachten echter die per zeilschip kwamen, vooral die lang onderweg waren geweest, leden iets in prijs, en konden soms in het geheel niet verkocht worden.

Met de laatst ingekomen stoomschepen zijn grootere partijen ontvangen, dan tot dusverre verkocht werden. We hopen er een betrekkelijk goeden prijs voor te maken. Juli is altijd een stille maand, omdat de kooplieden dan naar buiten trekken om de frischte op te zoeken. Komen er dus in de volgende weken nog zulke groote partijtjes, dan vrezen we opnieuw voor het omlaag gaan der prijzen. Voor eenige zakken dividivi van Curaçao beste qualiteit, is tot 10 Mark 75 betaald, maar tegelijkertijd werd van andere zijde dezelfde goede dividivi van Curaçao voor 10 Mark 50 te koop aangeboden. Dergelijke handelwijzen helpen niet mede om de prijzen staande te houden.

We noteeren voor heden:

Van

Curaçao en Bonaire	M 9 — 9,25	de 50 K.
Idem beste soort	„ 9,50—10,75	„
De gewone van Sabanilla	8,25— 8,50	„
Idem beste soort	„ 9 — 9,25	„
Coro	„ 8,75— 9,25	„
Pto. Cabello	„ 8,50— 9,50	„
Maracaibo (per zeilsch.)	„ 9,25— 9,50	„
Idem (per stoomsch)	„ 9 —10	„
Rio Hacha (per zeilsch)	„ 9 — 9,25	„
Idem (per stoomsch)	„ 9 —10,25	„

Oud koper. Zeer flauw. De prijzen liepen terug tot M 75 voor geel en M 15 voor rood koper.

Uit de Naburige Republieken.

Venezuela.

Een vreeselijke ramp heeft onzen nabuur getroffen. Het bootje *Masparro*, dat de verbinding onderhoudt tusschen Ciudad Bolivar en Puerto Nutrias lag in den nacht van 15 Juli geankerd in de haven La Lagunoto. Een stormwind als een orkaan stak plotseling op, sloeg het vaartuig los en wierp het onderste boven. De 26 personen die aan boord waren verdronken allen.

Een detachement soldaten onder leiding van Kapitein RAMON GARRIDO was juist aan boord om naar Guasdualito te gaan.

Dit ongeluk werd door de Regeering en het volk betreurt als een nationale ramp.

De bevolking der districten Plaza, Sucre en Zamora van den Staat Miranda heeft 24 Juli aan Generaal JUAN VICENTE GOMEZ een gouden pen aangeboden, in den vorm van een veeren pen, uit dankbaarheid voor het in orde brengen van den straatweg tusschen Caracas en Guatire.

Den 24n was Grl. GOMEZ jarig.

Haïti en Santo Domingo.

Het Amerikaansch transportschip HANCOCK zal eenige troepen van Vera Cruz naar Guatánamo overbrengen, als eerste maatregel tegen beide republieken om ze tot vrede te brengen. Amerika wil tot elken prijs de inmenging van Europeesche mogendheden voorkomen.

De kanonneerboot *Princetown* is op een rots geloopen en kon half vol water naar Tulia worden opgebracht.

Buitenland.

Europeesche Verwikkelingen.

Op het onverwachts werden wij Donderdag ll. opgeschrikt door de alarmeerende berichten van den Franschen Kabel omtrent het aanstaande zijn van een algemeenen Europeeschen oorlog.

Van de gepubliceerde telegrammen begrijpen we niet veel. Ze beginnen met te spreken over een scherp ultimatum door Oostenrijk-Hongarije aan Servië gesteld.

Wat de oorzaak van dit ultimatum is, vernemen we niet. Slechts heel in de verte kan men gissen, dat het verband houdt met het optreden van Oostenrijksche gendarmerie in Servië, omdat met een enkel woord, als terloops, gezegd wordt, dat de toelating van Oostenrijks politietoezicht in Servië strijden zou met de souvereiniteit van Servië.

Waarschijnlijk houdt het dan verband met het onderzoek naar den moordaanslag op Aartshertog Franz Ferdinand. Hieronder laten wij eenige staaltjes volgen van de hevige opgewondenheid der gemoederen en den anti-Servischen geest in Oostenrijk.

Servië heeft geen voldoende antwoord gegeven op het ultimatum, de diplomatieke betrekkingen werden verbroken en van weerszijden de gezanten naar hun land teruggezonden. Het Bestuur verhuisde uit het onbeschermde Belgrado naar Kragnegratz, 60 mijlen verder in de bergen gelegen.

Heel Europa is in rep en roer. Groot Brittanië, Frankrijk en Rusland staan aan den kant van Servië, evenals Griekenland en Montenegro, Duitschland en Italië aan den kant van Oostenrijk.

Een algemeene mobilisatie der verschillende legers is reeds begonnen. Een Europeesche oorlog schijnt thans onvermijdelijk.

Het Servische persbureau publiceert met machtiging der regeering een verklaring, waarin gezegd wordt: „Servië is evenals de geheele beschaafde wereld van afschuw vervuld over den aanslag en de bedrijvers ervan. Het verwondert ons echter, hoe het mogelijk is, dat de Duitsche en Oostenrijksch-Hongaarsche bladen in de niet te kwalificeeren daad van een krankzinnige aanleiding kunnen vinden om Servië te beschuldigen en aan te vallen, dat in den laatsten tijd niets heeft nagelaten om de betrekkingen met de naburige monarchie te verbeteren en vriendschappelijker te maken.

De Servische regeering is van meening, dat de treurige gebeurtenissen te Serajevo haar den plicht oplegt, haar heele aandacht aan de bewegingen van verdachte elementen te wijden, als deze zich op Servisch gebied bevinden en de strengste maatregelen te treffen om hun actie te verijdelen, in zooverre dit bij abnormale, geëxalteerde menschen mogelijk is.

Voor de Servische regeering, die alles doet om de betrekkingen tusschen beide landen op vriendschappelijken grondslag te doen berusten, zijn gebeurtenissen als de jongste te Serajevo even onaangenaam als aan de Oostenrijksche regeering.

De regeering zal niets nalaten, zoover het in haar vermogen is, opdat de geesten weer tot bedaren komen en de betrekkingen weer normaal worden.

De Servische regeering zou het diep betreuren, als de ontwikkeling der goede politieke en economische betrekkingen tusschen Oostenrijk-Hongarije en Servië gestoord zouden worden wegens gebeurtenissen, waarvoor de Servische regeering niet verantwoordelijk gesteld kan worden."

De bladen wijzen met verontwaardiging de opvatting van enkele Servische bladen af, waarin onder scherp afgeven op de monarchie de aanslag besproken en verontschuldigd wordt.

Het „Neue Wiener Tageblatt" zegt: „Niets karakteriseert deze opvatting sterker dan de omstandigheid, dat tegen Oostenrijk-Hongarije te velde getrokken wordt op het oogenblik, waarop de heele beschaafde wereld eenstemmig de groot-Servische propaganda van haat en de misdaad te Serajevo veroordeeld.

Van betrouwbare zijde wordt over de anti-Servische betoogingen verklaard, dat geen enkele Servier gedood, doch wel een Katholiek en een Muzelman door de Serviërs.

Welswaar maakte het grauw van de gelegenheid gebruik om te plunderen, doch de plunderaars werden dadelijk door de betoogers verdreven. Militairen en politieagenten maakten geen gebruik van hun wapens, wijl de betoogers op de eerste sommatie uit elkaar gingen. De volkswoede richtte zich vooral tegen de elementen, welke met de groot-Servische strevingen sympathiseeren.

Het loyale Servische element werd ontzien."

WEENEN, 1 Juli (R.O.) Volgens een particulier bericht uit Agram duurden de anti-Servische betoogingen tot den morgen voort. Van de gebouwen der Servische kerkgemeente, der Sokolvereeniging en der Servische handelshuizen werden de ruiten ingeslagen, terwijl bij verschillende firma's de uithangborden werden afgerukt.

Uit het café National werd een steen geworpen tegen het portret van den aartshertog, dat door de menigte werd rondgedragen. Het café werd door de menigte verwoest. Tafels, stoelen en gaskronen werden met uitgerukte vensterramen met gordijnen en al op straat geworpen. Verscheidene Servische bezoekers van het café werden gewond!

Het kwam herhaaldelijk tot botsingen tusschen betoogers en politie. De laatste maakte van haar wapens gebruik en verwondde een aantal betoogers.

Er hadden talrijke arrestaties plaats.

WEENEN, 1 Juli (PARTICULIER.) De „Oester-Hung. Corr." verneemt van goed-ingelichte zijde: Gisteren ontving keizer Frans Jozef den Servischen minister van financiën von Bielinski in audiëntie. De ontvangst was zeer koel. De keizer liet den minister geen twijfel over, dat deze de zedelijke verantwoordelijkheid draagt voor den tragischen afloop van de reis van den aartshertog en zijne gemalin naar Serajevo. De keizer onderwierp het regeeringssysteem in Bosnië aan scherpe critiek. De zorgeloosheid van de politie-autoriteiten in Serajevo werd zeer door den keizer gelaakt, temeer, daar de militaire overheid voor de gelegenheid van het bezoek de noodige troepen ter beschikking had gesteld.

Het heet, dat minister Bielinski den keizer zijn ontslag heeft aangeboden, hetgeen door dezen slechts met het oog op den voor het oogenblik zeer hachelijken toestand in Bosnië, voorloopig geweigerd is.

Tegelijk met den minister van financiën zullen alle leden der civiele regeering in Bosnië door anderen worden vervangen. Deze veranderingen zullen waarschijnlijk onmiddellijk na opheffing van den staat van beleg, waarvoor minister Bielinski gisteren toestemming van den keizer zocht te verkrijgen, plaats hebben.

De Oorlog in Mexico.

Juist nadat ons blad Zaterdagmorgen gedrukt was, lazen we in de *Boletin Comercial*, dat Generaal HUERTA vergezeld van Grl. BLANQUET en omringd van heel zijn Etât Major, te Puerto Mexico was aangekomen in den avond van 17 Juli. Uit vrees voor een overval van den kant der rebellen waren er twee treinen met soldaten vooruitgezonden en volgde er nog een achter dien, waarin HUERTA reisde met 9 wagons vol soldaten. Kapitein KÖHLER, de Commandant van de Duitsche *Dresden*, waarmede HUERTA zich naar Jamaica zou begeven, was met al zijn officieren in groot gala aan het station om zijn opwachting te maken bij den ex-president en hem zijn Etât Major voor te stellen. HUERTA wilde echter den nacht nog in den trein doorbrengen. Eerst 21 Juli vertrok de *Dresden*.

President FRANCISCO CARBAJAL heeft 19 Juli al laten zien, dat een nieuw regiem was ingetreden. Alle Gouverneurs der Provincies werd aan gezegd, dat geen politiek gevangene meer mocht gefusileerd worden, tenzij na vonnis van het Hoogst Gerechtshof, uit te spreken, na degelijk onderzoek.

Carranza en Villa willen echter van geen vrede weten. Zij beweren, dat het vertrek van HUERTA geen einde maakt aan de binnenlandsche moeilijkheden, en verklaarden, door te zullen trekken tot aan Mexico Citty om de aanhangers van HUERTA te verslaan.

Er schijnt echter een kentering gekomen te zijn.

Amerika heeft gezegd, dat er in Mexico Citty niet gevochten noch geschoten mag worden, en de Ver Staten het voortduren der revolutie onmogelijk kunnen toestaan.

22 Juli werd er dan ook een algemeene wapenstilstand gesloten. Men zal nu trachten alle partijen te verzoenen en een president kiezen, die door allen wordt aanvaard.

VERLOOFD:

John M. Sprockel

Hoofdonderwijzer

EN

Augusta C. A. Mommers

Tilburg.

Vrienden en bekenden roepen wij een hartelijk vaarwel en tot weerziens toe.

Ch. J. Samson

en familie

a. b. ss. Oranje Nassau.

HAVEN-NIEUWS.

VAN 25 JULI—8 AUG.

Schip	Kapitein	Aankomst	van	Vertrek	naar
Fortuna	H J C Zindler	28 Juli	Amsterdam	28 Juli	Colón
Oranje Nassau	G D Nieman	25 „	New-York	26 „	Amsterdam
Caracas	Furst	29 „	La Guayra	29 „	New-York
Merida	A Johanson	29 „	Maracaibo	29 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	1 Aug.	New-York	1 Aug.	Maracaibo
Lod. v Nassau	J W Drijver	1 „	Amsterdam	2 „	New-York
Merida	A Johanson	2 „	Maracaibo	3 „	La Guayra
Merida	A Johanson	5 „	La Guayra	6 „	Maracaibo
Zulia	S S Morris	6 „	Maracaibo	6 „	New-York
Philadelphia	H Hichborn	6 „	New-York	6 „	La Guayra
Fortuna	H J C Zindler	11 „	Colón	11 „	Amsterdam
Prins Willem I	A R Nyboer	9 „	New York	10 „	Amsterdam
Skogstad	Hansen	22 Juli	Norfolk	30 Juli	Cuba
Dronning Olga	Hansen	25 „	La Guayra	25 „	New Orleans
Grunewald	H. Brook	26 „	Hamburg	26 „	Colón
Odenwald	C Segebarth	1 Aug.	Hamburg	2 Aug.	Hamburg
Bologna	A Poggi	27 Juli	Génova	27 Juli	Colón
Wagsenwald	H Hansen	10 Aug.	Hamburg	10 Aug.	Colón
Bologna	A Poggi	9 „	Colón	9 „	Genova

Schoeners.	Aankomst.	van	Schoeners.	Vertrek	naar
Silfide H	25 Juli	Cuba	*Estelle H*	25 Juli	Isl Barlovento
Virginia H	26 „	Vela de Coro	*Marg. Sofia C*	28 „	Rio Hacha
Maria Agotha	28 „	St. Tomás	*Meteor H*	28 „	Maracaibo
Rayo A	29 „	Pto. Rico	*Sirena H*	28 „	Maracaibo
Aheona H	31	Maracaibo	*Lilian H*	30 „	Barbados
			Rayo A	31 „	Pto Rico
			Electra H	31 „	Maracaibo
			Silfide H	4 Aug.	Sto Domingo

26 Juli is Hr. Ms. JACOB van HEEMSKERCK naar Havana vertrokken.